

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622200301
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622200301.4

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: T., v ústavnej starostlivosti K., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka Y. štátny občan Slovenskej republiky a otec F., štátny občan Slovenskej republiky, za účasti Okresnej prokuratúry Lučenec, F. Lehára 12, 984 80 Lučenec 1, o zrušenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Zrušuje sa výchovné opatrenie - pobyt maloletého T.6 v D. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu, opakovane uložené uznesením Okresného súdu Lučenec číslo konania 17P/53/2021-13 zo dňa 31.08.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.09.2021.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 17P/53/2021-13 zo dňa 31.08.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.09.2021, súd opakovane uložil maloletému T. na účely zabezpečenia odbornej pomoci výchovné patrenie - pobyt v D. najdlhšie na šesť mesiacov odo dňa umiestnenia.

2. Dňa 26.01.2022 sudkyňa Okresného súdu Lučenec T. podala podnet na začatie konania o zrušenie výchovného opatrenia v zmysle § 37 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) konajúc tak na základe správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 21.01.2021.

3. Na základe podnetu súd uznesením č.k. 10P/7/2022-10 zo dňa 27.01.2022 v zmysle § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) začal konanie o zrušenie výchovného opatrenia.

4. Otec maloletého dieťaťa sa súdnych pojednávaní nezúčastnil, doručenie predvolania na pojednávanie mal vykázané, pričom neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami ani nepožiadal o odročenie pojednávania. Preto súd vec prejednal bez prítomnosti otca maloletého dieťaťa v súlade s ustanovením § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok a § 31 CMP.

5. Na pojednávaniach sa zúčastnila matka maloletého dieťaťa, ktorá súhlasila so zrušením výchovného opatrenia s ohľadom na skutočnosť, že maloletý T. je už v W. (v centre pre deti a rodiny).

6. Kolízny opatrovník uviedol, že maloletý T. sa 02.03.2022 musel vrátiť do K., skončil sa mu pobyt v D. uložený uznesením. Kolízny opatrovník navrhol aby súd zrušil výchovné opatrenie, pretože aj správa reedukačného centra napovedá, že T. sa veľmi dobre správa, patrí medzi najlepšie hodnotených žiakov, a teda nie je dôvod, aby zotrval v reedukačnom centre. Okrem toho už približne mesiac je v centre pre deti a rodiny a to malo možnosť oznámiť, ak by boli v jeho správaní nejaké nedostatky, čo neurobili.

T. bol aj na návšteve u matky, ktorá rovnako neoznámila, že by bol u T. nejaký problém. Posledný rok je jeho správanie veľmi dobré, preto nie je dôvod na opakované uloženie výchovného opatrenia.

7. Prokurátor bol toho názoru, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel. Maloletý sa skutočne polepšil, od 02.03.2022 je v centre pre deti a rodiny a toto nesignalizovalo, že by boli s maloletým akékoľvek problémy. Len samotné odôvodnenie pokračovania výchovného opatrenia tým, aby maloletý nemenil školské prostredie, nie je dôvodom na pokračovanie vo výchovnom opatrení, a preto prokurátor navrhol, aby súd výchovné opatrenie zrušil.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka, prokurátora, prečítaním správy o priebehu výchovného opatrenia, správy z komplexného hodnotenia od Reedukačného centra Vráble, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 28.01.2022, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v domácnosti matky, e-mailového podania D. zo dňa 01.03.2022, správy D. zo dňa 03.03.2022, oboznámením spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 17P/53/2021 a zistil tento skutkový stav:

9. Maloletému T. bolo uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 17P/53/2021-13 zo dňa 31.08.2021 opakovane uložené výchovné opatrenie - pobyt v D. najdlhšie na šesť mesiacov odo dňa umiestnenia na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému, a to za situácie, kedy mu bolo takéto výchovné opatrenie už predtým uložené uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/46/2019-10 zo dňa 20.08.2019, č.k. 6P/48/2020-17 zo dňa 02.09.2020 a č.k. 10P/9/2021-24 zo dňa 01.03.2021.

10. Zo správy D. o komplexnom hodnotení zo dňa 17.01.2022 vyplýva, že adaptácia maloletého na prostredie zariadenia prebehla bez problémov, maloletý má osvojené pravidlá zariadenia a snaží sa ich dodržiavať. Jeho bodové hodnotenie správania patrí medzi najlepšie. Pravidelne má možnosť vyberania si odmien. Celkovo možno povedať, že správanie maloletého je v prostredí zariadenia ustálené, bez výraznejších negatívnych prvkov v správaní. Reedukácia u maloletého splnila svoj účel, intenzita aj frekvencia jeho problémového správania sa v porovnaní s nástupom do zariadenia výrazne znížili. Vianočné prázdniny trávil v domácom prostredí u matky a v prostredí centra pre deti a rodiny, odkiaľ neboli hlásené žiadne problémy v správaní.

11. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v správe o priebehu výchovného opatrenia zo dňa 21.01.2022 uviedol, že maloletý T. bol do D. prijatý dňa 31.08.2021. Podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky centra v zariadení funguje bez problémov, po letných prázdninách, keď sa vrátil, nemali s ním žiadne výchovné problémy, adaptoval sa. Maloletý T. je zaradený v skupine starších žiakov (7 - 9. ročník), je prispôsobivý, reaguje na upozornenia. V škole sa mu darí veľmi dobre, prospech má priemerný, správanie v škole takisto veľmi dobré. Maloletému prospieva, že udržiava kontakt s matkou. Podľa vyjadrenia psychologičky u maloletého T. reedukácia plní svoj účel.

V čase návštevy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v zariadení bol vykonaný pohovor s maloletým T., ktorý sa vyjadril, že v reedukačnom centre mu je dobre, sľúbil, že už nebude robiť žiadne problémy. V zariadení má kamarátov, vo voľnom čase hrá stolný tenis, počúva hudbu a hrá futbal. V škole sa mu podľa jeho vyjadrenia darí a po ukončení základnej školy už ďalej v štúdiu nechce pokračovať.

Zo správy D. zo dňa 17.01.2022 vyplýva, že maloletý T. je žiakom 9. ročníka Špeciálnej základnej školy vo F., je vzdelávaný podľa variantu A. Patrí medzi samostatných, avšak menej aktívnych žiakov. Pracovné tempo maloletého je primerané, väčšinou dokáže dlhodobo udržiavať pozornosť. K spolužiakom sa správa slušne. Autoritu dospelého rešpektuje. Podľa vyjadrenia psychológa sa adaptoval bez problémov. Má osvojené pravidlá zariadenia a snaží sa ich dodržiavať. Jeho bodové hodnotenie správania patrí medzi najlepšie. Celkovo je správanie maloletého v prostredí zariadenia ustálené, bez výraznejších negatívnych prvkov v správaní. Reedukácia u maloletého splnila svoj účel. Na individuálnych sedeniach so psychológom spolupracuje, pri riešení náročnejších úloh sa vzdáva, je potrebná motivácia a povzbudenie. U maloletého badať snahu o autoreguláciu správania, čo sa mu v prostredí režimového zariadenia darí. Konfliktným situáciám s ostatnými žiakmi sa snaží vyhýbať. Na provokácie reaguje verbálne, v prítomnosti dospelého je jeho správanie do veľkej miery korigovateľné. Podľa vyjadrenia vychovávateľa je maloletý T. na prostredie zariadenia zvyknutý. V poslednom období bol viac nervóznym zo situácie okolo neho (dlhodobý pobyt v zariadení), napriek tomu sa však dokázal primerane zaradiť do skupiny a nájsť si činnosti, ktoré ho dokázali uspokojiť. Jeho správanie by sa dalo charakterizovať ako pokojné, uzavreté a odmietavé. Do konfliktov ostatných žiakov sa nezapája, ak sa niečo týka jeho osoby, reaguje zväčša slovné, do fyzických útokov nejde. K autorite dospelého sa s práva

s rešpektom, občas je uhundraný, čo však pravdepodobne súvisí aj s obdobím puberty. Poriadok vo svojich veciach si udržiava, je však potrebný dohľad. U maloletého T. je dôležitá komunikácia a pozornosť mu venovaná, aby sa neuzatváral do seba.

Maloletý má osvojené pravidlá zariadenia a snaží sa ich dodržiavať. V školskom prostredí ako aj vo výchovnej činnosti patrí medzi najlepšie hodnotených žiakov, ako aj počas prázdnin v domácom prostredí, badať snahu o autoreguláciu správania. Reeducácia je u maloletého v záverečnej fáze a preto D. odporúča pobyt v zariadení ukončiť.

Na základe uvedených skutočností úrad konštatoval, že nie je potrebné pokračovať vo výchovnom opatrení, nakoľko toto splnilo svoj účel a preto navrhol výchovné opatrenie zrušiť a ponechať ústavnú starostlivosť maloletého, ktorá sa vykonáva v K..

12. Zo správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v domácnosti matky vyplýva, že matka Y. v 2-izbovom byte spolu so svojim maloletým synom P., dospelými dcérami F. a dospelým synom A.. Otec maloletého F. odišiel zo spoločnej domácnosti približne pred dvomi rokmi. Podľa vyjadrenia pani Botovej sa zdržiava na neznámom mieste a nemá informácie, kde sa momentálne nachádza, rodinu vôbec nekontaktuje. V byte s pani Q. býva ešte dcéra F. spolu s druhom L. a svojimi maloletými deťmi U.. V byte je zariadená kuchyňa novou kuchynskou linku, obývacia izba a spálňa, ktorá slúži aj ako detská izba. Byt je zariadený účelovým nábytkom. V čase sociálneho šetrenia bolo v domácnosti čisto a poriadok. Mesačné náklady na bývanie sú v sume 50,- Eur za elektrickú energiu, 28,- Eur za vodu a 400,- Eur ročne za drevo. Matka je poberateľkou príspevku na opatrovanie v sume 608,44 Eur a prídavku na dieťa v sume 25,88 Eur.

Pani Q. má ešte maloletého syna T., ktorému bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5P/35/2014 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v K..

Pani Q. sa pri sociálnom šetrení vyjadrila, že s maloletým T. je v pravidelnom telefonickom kontakte. Počas prázdnin v jej domácnosti sa vždy správal slušne, pomáhal v domácnosti, nemala s ním žiadne výchovné problémy. Matka si hľadá nové bývanie, nakoľko v domácnosti, kde momentálne žije, ich je veľa a nemá dostatok priestoru a podmienky na starostlivosť a výchovu maloletých detí.

13. V priebehu konania matka zmenila bydlisko a jej súčasná adresa je A.

14. D. v e-mailom podaní zo dňa 01.03.2022 doplnenom podaním doručeným súdu dňa 03.03.2022 uviedlo, že maloletý T. má osvojené pravidlá zariadenia a snaží sa ich dodržiavať. Patrí medzi najlepšie hodnotených žiakov, badať u neho snahu o autoreguláciu správania. Proces reeducácie je u maloletého v záverečnej fáze. Po konzultácii s K. sa však reedukačné centrum obáva, že Jánov ľahostajný postoj k všeobecnému plneniu povinností, ktorý sa prejavil aj v zariadení, spolu so zmenou prostredia a voľnejším režimom by mohol mať na maloletého negatívny vplyv, ktorý by mohol výrazne narušiť jeho fungovanie v školskom prostredí. Reedukačné centrum má za to, že je v najlepšom záujme dieťaťa, aby dokončilo povinnú školskú dochádzku v tomto zariadení a teda aby maloletý pokračoval v pobyte v reedukačnom centre do 30.06.2022.

15. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

16. Podľa § 37 ods. 5 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

17. Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

18. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu

výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

19. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že výchovné opatrenie - pobyt v D. uložený maloletému dieťaťu splnilo svoj účel, teda pominula potreba jeho ďalšieho trvania. Maloletý je pozitívne hodnotený, pokiaľ ide o jeho správanie aj vzdelávanie. Z toho dôvodu súd výchovné opatrenie opakovane uložené uznesením podľa § 37 ods. 8 zrušil. Maloletý bol dňom 02.03.2022 odovzdaný do starostlivosti K., v ktorom mu bola nariadená ústavná starostlivosť.

20. Záverom súd poznamenáva, že pokiaľ D. napriek nadmieru kladnému hodnoteniu odporúčalo ponechať maloletého v jeho starostlivosti za účelom dokončenia povinnej školskej dochádzky, je potrebné na vysvetlenie uviesť, že výchovné opatrenia podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine možno uložiť, len ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak miernejšie výchovné opatrenia nevedli k náprave. Výchovné opatrenie je reakciou na nevhodné správanie detí, resp. porušovanie povinností rodičov. Účelom výchovného opatrenia - pobytu v reedukačnom centre je zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu a pokiaľ toto splnilo svoj účel, o čom svedčí správa centra, nie je dôvod na jeho opakované uloženie.

21. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Fiľakovská cesta 287, 984 01 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.